

مذاکرات ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چه نتایجی داشت؟

تهران (پانا) - نماینده دائم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفت مدیرکل آژانس با یک تصویر مناسب و اخذ پیام‌های اصولی، ایران را ترک کرد.

کاظم غریب‌آبادی، نماینده ایران در آژانس که در مذاکرات ایران و آژانس هیات ایران را همراهی کرده است، با اشاره به مذاکرات و ملاقات‌های انجام‌شده میان ایران و آژانس، به نکاتی اشاره کرده است که در زیر می‌آید:

اول: ایران، مهمترین شریک آژانس است و پذیرای یک زنجیره از خدمات و خدمات‌های آژانس است، از این رو، تعامل با این نهاد ضروری است. این زنجیره که گفته شود مدیرکل فعلی آمریکایی است (به زنجیره دلیل نقش گسترده آمریکا در انتخاب وی) و مدیریت روابط خود با آژانس را به دیگران واگذار کنیم، اشتباهی راهبردی است.

دوم: گروسی در این سفر که روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه انجام شد، با رییس سازمان انرژی اتمی، وزیر امور خارجه و رییس‌جمهور ملاقات و گفت‌وگو کرد. وی در این ملاقات‌ها به طور واحد از تمامی ملاقات‌های شونده‌گان شنید که آژانس باید حرفه‌ای، مستقل و بی‌طرف باشد؛ آژانس باید مراقب توطئه دشمنان ایران که خود پذیرای بازرسی آژانس نیز نیستند و دارای سلاح اتمی هستند، باشد؛ ایران در صورت مشاهده حسن نیت آژانس و برابر مقررات و نه فراتر از آن، آماده تداوم همکاری و تقویت بیش از پیش آن است؛ اعتماد متقابل، لازمه همکاری است.

سوم: مدیرکل آژانس، هدف مهمتر این سفر (علاوه بر پیگیری دو سه موضوع پادمانی) را برقراری ارتباط و تماس‌های مستقیم خود با مقامات ذی‌ربط کشورمان به منظور ایجاد یک درک صحیح از موضوعات و تحولات مربوطه اعلام کرد. طبیعتاً، برای گروسی که کمتر از یک سال است به مدیرکلی آژانس انتخاب شده، باید بسیار اساسی و مهم باشد که با مهمترین کشور عضو آژانس، ارتباطات خود را برقرار نماید و همچنین، اعتماد کشورمان را به خودش و آژانس جلب نماید، به ویژه این زنجیره که در چند ماه اخیر شاهد برخی اقدامات سیاسی در این نهاد در قبال ایران بودیم. به نظر، مدیرکل با یک تصویر مناسب و همچنین اخذ پیام‌های اصولی، ایران را ترک کرد. چنانچه وی در دوران مدیریت خود، براساس حسن نیت و به دور از اغراض سیاسی کار کند، همکاری ایران را خواهد داشت. مدیرکل آژانس در صورتی موفق است که بتواند با ایران کار کند، نه این زنجیره که فقط درصد ایجاد چالش باشد. آمانو موقعی به یک مدیرکل مستقل و قابل احترام برای جامعه جهانی تبدیل شد که سیاسی‌کاری را با ایران کنار گذاشت و مدافع چندجانبه‌گرایی شد. در غیر این صورت، هر مدیرکلی شکست خواهد خورد.

چهارم: بعضاً این زنجیره گونه اذعان شده که سفر گروسی در راستای اهداف آمریکا و در جهت مکانیسم به اصطلاح ماشه بوده است. صرف زنجیره نظر از دانسته‌های اینجانب از کانال‌های مختلف و این زنجیره که شکست این به اصطلاح مکانیسم از اکنون محرز است، اگر این زنجیره گونه بود، گروسی نباید در این شرایط به ایران سفر می‌کرد تا، از جمله با پذیرش شرایط ایران، جلوی پیچیده‌تر شدن شرایط را بگیرد. آن زنجیره چیزی که در راستای اهداف آمریکاست، یک گزارش مدیرکل آژانس از عدم همکاری ایران و هموار کردن مسیر برای صدور قطعنامه در شورای حکام و ارسال موضوع به شورای امنیت می‌باشد، اما مدیرکل مسیر تعامل را انتخاب کرد و نه تقابل.

پنجم: این سفر با نتایج مشخصی برای هر دو طرف نیز همراه بود. صدور بیانیه مشترک که حاصل مذاکرات سخت و فشرده

با هیات آژانس می‌ZWNJ باشد، نشان از موفقیت این تعامل دارد. در این خصوص، باید به چند موضوع توجه نمود:

نکته اول: ایران پذیرفت که دو دسترسی مورد درخواست آژانس را فراهم نماید. ایران از ابتدا نیز اظهار داشت چنانچه هر درخواستی مبتنی بر اطلاعات مستقل آژانس باشد، آماده بررسی آنهاست. طبیعتاً برای هر کشوری مثل ایران که دارای برنامه هسته‌ای ZWNJ ای گسترده ZWNJ ای است، بروز برخی مسائل با آژانس طبیعی است، اما نکته مهم این است که مبانی سوالات و درخواست ZWNJ های آژانس باید برابر مقررات پادمانی باشد و طبیعتاً فرایند رسیدگی به آنها نیز باید کاملاً منطبق با شیوه ZWNJ های استاندارد اجرای پادمان باشد. در خصوص این دو درخواست، آژانس بالاخره تمامی مستندات را که بر این اساس نبودند، کنار گذاشت و در درخواستی کاملاً جدید، داده ZWNJ های مستقل خود را ارائه نمود. این، بدون هیچ پیش ZWNJ داوری و قضاوت، صرفاً نشان از یک سوال پادمانی از سوی آژانس دارد که کشورهای عضو نیز برابر تعهدات پادمانی خود، تا حل ZWNJ و فصل نهایی، به آنها رسیدگی می‌ZWNJ کنند.

نکته دوم: این دسترسی ZWNJ ها داوطلبانه فراهم می‌ZWNJ شوند. این بدین معناست که ایران بر مبنای قطعنامه اخیر شورای حکام که از سوی ما نیز کاملاً رد شده است، با آژانس همکاری نمی‌ZWNJ کند، بلکه این همکاری صرفاً با انتخاب خود ایران صورت گرفته است.

نکته سوم: دو سه موضوع مورد نظر هیچ ارتباطی با پی ZWNJ ام ZWNJ دی ندارند و همکاری درخصوص آنها نیز به منزله بازکردن موضوعات مختومه گذشته در چارچوب پی ZWNJ ام ZWNJ دی تلقی نمی‌ZWNJ شود. همان ZWNJ گونه که در بیانیه مشترک نیز آمده است، ایران و آژانس بر مفاد قطعنامه دسامبر ۲۰۱۵ آژانس که این قبیل موضوعات را مختومه کرد، صحنه گذاشتند و همچنین اذعان نمودند که موضوعات مورد نظر، صرفاً مرتبط با مواد هسته ZWNJ ای هستند که طبیعتاً، در چارچوب پادمان قابل بررسی است.

نکته چهارم: برابر بیانیه مشترک، آژانس اعلام کرده است که براساس تجزیه و تحلیل اطلاعات در دسترس خود، هیچ سوال و درخواست دسترسی دیگر فراتر از امکان ZWNJ هایی که ایران اظهار کرده است، ندارد. این، موضوع مهمی است. بر این اساس، آژانس تحت هیچ شرایطی نمی‌ZWNJ تواند مبتنی بر اطلاعاتی که تاکنون در اختیارش بوده، سوال یا درخواستی را مطرح نماید. مفهوم عملی این بند از بیانیه این است که تمامی اطلاعات در دسترس آژانس تاکنون، با حل ZWNJ و فصل همین دو موضوع باید به تاریخ بپیوند.

ششم: تفاهم ایران و آژانس درخصوص این دو موضوع با مختصاتی که گفته شد، امکان هرگونه اقدام سیاسی در چارچوب شورای حکام، از جمله ارسال این موضوع به شورای امنیت را می‌ZWNJ گیرد. برای هیات آژانس به ZWNJ طور شفاف تصریح گردید که هرگونه اقدام سیاسی در شورای حکام آتی، جلوی پیشبرد این فرایند را خواهد گرفت و همچنین، بر فرایند همکاری ZWNJ ها تاثیر خواهد گذاشت. از این ZWNJ رو، طبیعتاً در اثر این تعامل، در نشست پیش روی شورای حکام باید شاهد یک گزارش منطقی و مثبت از سوی مدیرکل آژانس باشیم. با این اقدام، آمریکا یک ZWNJ بار دیگر در پیشبرد توطئه ZWNJ های خود ناکام خواهد ماند و بار دیگر، درخصوص ایران با انزوای دیپلماتیک مواجه خواهد شد.

هفتم و نکته نهایی: ایران با یک تصمیم اساسی و برخوردار از پشتوانه نظام، حسن ZWNJ نیت خود را در تعامل با مدیرکل جدید آژانس نشان داد. اکنون، وارد مرحله تنظیم روابط با آژانس شده ZWNJ است، به این معنا که متناسب با رفتار آژانس، رفتار خود را تنظیم خواهد کرد. چنانچه آژانس تحت هر شرایطی یا بهانه ZWNJ ای بخواهد مفاد این تفاهم مشترک را در آینده زیر پا بگذارد یا در رسیدگی به این دو سه موضوع، با حسن ZWNJ نیت، آن ZWNJ گونه که در بیانیه نیز آمده است، رفتار نکند، همکاری ZWNJ ها و تعاملات ایران با آژانس را نشانه خواهد رفت. از همین ZWNJ جا، از مدیرکل آژانس به ZWNJ طور جدی انتظار داریم تا به تفاهمات به ZWNJ عمل آمده کاملاً پایبند باشد، چرا که نظام ایران عبور از آن ZWNJ ها را تحمل نخواهد کرد.